

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут природокористування та
гуманітарних наук
Кафедра філософії і суспільних наук

РОБОЧА ПРОГРАМА
ОК 24 Аналітика сучасних суспільно-політичних процесів

ЗАТВЕРДЖУЮ

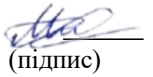
Завідувач кафедри

(підпис)

Шакун Н.В.
(прізвище та ініціали)

«01» вересня 2025 р.

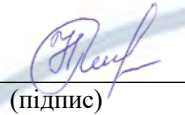
Розробник (-и): Мандрагеля В.А., професор, д.філос.н., професор
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри філософії і суспільних наук
(назва кафедри)

Протокол від «01» вересня 2025 р. № 8

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

(підпис)

Шакун Н.В.
(прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	3 рік навчання / 6 семестр ОПП «Аналітика суспільно-політичних процесів», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Викладач	Мандрагеля Володимир Андрійович, професор кафедри філософії і суспільних наук, д.філос.н.
Профайл викладача	https://dfss.stu.cn.ua/kafedra/komanda/komanda-mandragalya/
Контакти викладача	mandra09@stu.cn.ua

2. Анотація курсу. Дисципліна «Аналітика сучасних суспільно-політичних процесів» є обов'язковим й важливим компонентом підготовки здобувачів за спеціальністю 033 «Філософія», ОПП «Аналітика суспільно-політичних процесів», що відображено у її програмному змісті. **Об'єкт дисципліни** – суспільно-політичні процеси. **Предмет дисципліни** – вивчення комплексу методів, технологій та інструментів аналізу сучасних суспільно-політичних процесів та прогнозу розвитку ситуацій у їх альтернативному розмійтті.

Для ефективної підготовки здобувачів вищої освіти (ЗВО) застосовуються: навчальні лекції, семінари, консультації, дискусії, написання есе.

Курс складається із двох модулів: «Загальні засади та методологія проведення суспільно-політичних досліджень» та «Основні методи та технології аналізу суспільно-політичних процесів».

3. Мета та завдання курсу. Мета викладання навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти системних знань про основи дослідження суспільно-політичних проблем, традиційних й інноваційних методів щодо аналізу поточних подій та прогнозу майбутнього розвитку на альтернативній основі, вміння комплексно розглядати й оцінювати різноманітні явища, інститути, процеси й феномени суспільно-політичного життя.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- надати студентам знання щодо базових понять та категорій у сфері суспільно-політичної проблематики;
- ознайомити з основними науковими підходами до суспільно-політичного аналізу і прогнозування;
- з'ясувати методологічні і процедурні аспекти аналізу і прогнозування різноманітних явищ, процесів і подій у суспільно-політичному житті;
- зорієнтувати студентів на оволодіння технологій виявлення тенденцій і перспектив сучасного суспільно-політичного розвитку.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти (ЗВО) має набути або розширити наступні загальні (ЗК) та спеціальні (СК) компетентності, передбачені освітньою програмою:

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК10. Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальнонаукової проблематики.

СК16. Здатність використовувати соціогуманітарні технології для аналізу і прогнозування суспільно-політичних процесів на місцевому, регіональному та глобальному рівні.

СК17. Здатність визначати та формулювати ключові проблеми, пов'язані з розвитком об'єднаних територіальних громад, критично мислити при обґрунтуванні, прийнятті рішень та реалізації програм їх розвитку.

4. Результати навчання.

Здобувач має досягти або вдосконалити програмні результати навчання (ПРН) передбачені освітньою програмою:

ПРН4. Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики.

ПРН11. Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.

ПРН21. Вміти виконувати експертні, дорадчі й консультативні функції при аналізі та прогнозуванні суспільно-політичних процесів на місцевому, регіональному та глобальному рівні.

ПРН22. Мати навички розробляти аналітичні документи, рекомендації та стратегії діяльності для суб'єктів суспільно-політичних процесів: політиків, об'єднаних територіальних громад, неурядових громадських організацій тощо.

Після засвоєння дисципліни здобувач ЗВО має **знати**:

- етапи розвитку суспільно-політичної аналітики та технології її застосування;
- особливості застосування методів екстраполяції, моделювання та експертно-аналітичного знання;
- специфіку експертно-аналітичної діяльності суб'єктів суспільно-політичного життя;
- основні наукові підходи до гармонізації суспільно-політичного аналізу та прогнозування;
- методи збору, обробки інформації та діагностики;

Після засвоєння дисципліни здобувач ЗВО має **вміти**:

- аналізувати літературу з соціокультурної та загальногуманітарної проблематики та оцінювати явища розвитку суспільно-політичної думки в контексті світової історії;
- добирати необхідну інформацію з різних джерел та застосовувати широкий спектр методів суспільно-політичної аналітики;
- запроваджувати сучасні моделі управління та їх виміри (антропологічний, аксіологічний тощо) у практику життя й діяльності;
- здійснювати порівняльний аналіз управлінських концепцій та стилей;
- застосовувати набуті знання в різних сферах життєдіяльності з метою об'єктивного наукового аналізу важливих суспільно-політичних процесів, подій, фактів, феноменів

5. Пререквізити. Передумовою для вивчення дисципліни є базові знання з попередніх дисциплін «Аналітика соціогуманітарної сфери», «Інформаційно-аналітична діяльність», «Громадянська освіта».

6. Обсяг курсу.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	28
Семінарські (практичні) заняття	22
Самостійна робота	100
Індивідуальне завдання	контрольна робота
Всього кредитів (годин)	5 (150 годин)

Форма проведення занять – лекційні, семінарські (практичні), самостійна робота – з використанням системи дистанційного навчання Moodle, літератури, відеоматеріалів.

7. Тематика курсу.

Змістовний модуль 1. Загальні засади та методологія проведення суспільно-політичних досліджень

Тема 1. Поняття, принципи та методологія суспільно-політичної аналітики.

Основні поняття теми: суспільство, політика, аналіз, процес. Етапи суспільного аналізу (побудова моделей; описовий аналіз і моніторинг подій; планування і конструювання «дизайну» суспільного розвитку; програмування та оцінка результатів діяльності. Напрямки суспільно-політичного аналізу (ретроспективний, прогностичний, прескриптивний). Взаємозв'язок аналізу та прогнозування. Три рівні забезпечення суспільної аналітики: теоретичний, прикладний, методологічний. Базові характеристики кожного рівня. Основні методи збору і обробки інформації (статистичні, притаманні гуманітарним наукам та методи політології, соціології).

Головні етапи розвитку суспільно-політичної аналітики. Важливість системного аналізу сучасної літератури з філософської та соціокультурної проблематики. Специфіка основних різновидів аналітики. Принципи й закономірності аналітичної діяльності. Стан аналізу сучасної суспільної аналітики в Україні.

Тема 2. Суб'єкти суспільно-політичної аналітики та основні напрями аналітичної діяльності.

Основні типологічні характеристики суб'єктів аналітичної діяльності у сфері політики. «Фабрики думок» та їх роль у суспільному житті. Специфіка діяльності аналітичних центрів. Основні напрями діяльності експертів та вимоги до них. Розробка аналітичних документів, рекомендації та стратегії діяльності для суб'єктів суспільно-політичних процесів: політиків, об'єднаних територіальних громад, неурядових громадських організацій, інших акторів.

Державні і недержавні аналітичні центри в Україні. Технології та моделі забезпечення науково-експертного супроводу державного управління: зарубіжний досвід. «Фабрики думок» як ключові структури напрацювання державно-управлінських рішень. Рейтинг найбільш впливових «think tanks» у світі, приклади досліджень. Концептуальні моделі та призначення «фабрик думок» Розвиток незалежних аналітичних центрів в Україні.

Тема 3. Еволюція змісту та інструментів аналітичної діяльності при дослідженні суспільно-політичних процесів

Нові концепції збереження та аналізу даних. Поняття інформаційне суспільство (А. Турен, П. Серван-Шрайбер, М. Понятовський, М.Хоркхаймер, Ю. Хабермас, Н. Луман, М. Мак-Люен, Д. Белл, А. Тоффлер, Д. Масуда) та ін. Концепції медіа-імперіалізму та культурного імперіалізму Г. Шиллера. Ресурси інформаційної інфраструктури. Інформація та діяльність мас-медіа на прикладі країн Європи та світу (Росія, Угорщина тощо).

Історичний огляд розвитку інформаційно-аналітичної діяльності. Найважливіші етапи її еволюції. Головні етапи технологічної трансформації у сфері оброблення та передавання інформації. Формування та розвиток інформаційно-аналітичних служб. Типологія та класифікація інформації. Закон України «Про інформацію».

Складові аналітичної інформації та джерела їх отримання. Критерії оцінки об'єктивності інформації (компетентність, об'єктивність, довіра до джерела тощо). Види чуток та фейкової інформації. Вибірка та основні вимоги до її побудови.

Принципи організації аналітичної діяльності (достовірність, своєчасність, якісність). Поняття «інформаційний простір» та його рівні. Основні поняття, пов'язані з інформацією. Основні методи аналітики (аналіз, синтез, аналогія, гіпотеза, порівняння, узагальнення, метод мережі зв'язків, контент-аналіз, спостереження, виключень, пошук закономірностей).

Тема 4. Місце і роль прогнозування у сталому розвитку суспільства.

Поняття «прогнозування» та основні підходи до його визначення. Мета та завдання прогнозування. Роль суспільно-політичної аналітики у визначенні напрямків, шляхів та інструментів прогнозування. Необхідність прогнозування у сучасному мінливому глобалізаційному світі.

Зміст суспільно-політичного прогнозування. Функції прогнозування (ідеологічна, пізнавальна). Особливості державного прогнозування та різновиди його феноменології. Приклади державного прогнозування в Україні.

Зародження та еволюція прогностичних тенденцій. Міфологія як предтеча прогнозу. Різновиди міфології (утопія, фантастика, футурологія тощо). «Держава» Платона, «Утопія» Т. Мора, «Місто сонця» Томазо Кампанелли, «Левіафан» Т. Гоббса; ліберальна модель політичної системи, розроблена Дж. Локком і Ш.-Л. Монтеск'є. Сучасні проці П. Абурден, Р. Арона, Д. Белла, З. Бжезинського, М. Гайдеггера, Г. Кан, Л. Мемфорда, Дж. Нейсбіта, Ф. Поллака, Дж. Сороса, Е. Тоффлера, Ф. Фукуями, представників «Римського клубу» тощо.

Мета та завдання пошукового прогнозу. Види прогнозу та їх характеристика і періодизація. Уявлення про розвиток суспільства та суспільно-політичних інститутів. Чинники суспільно-політичного прогнозування. Основні принципи й характеристики прогнозування суспільного розвитку для виконання експертних, дорадчих й консультативних функцій на місцевому, регіональному і глобальному рівні.

Тема 5. Інтелектуально-ресурсне забезпечення аналітичної діяльності.

Поняття інтелектуальних ресурсів. Управління інформаційними ресурсами та праці вітчизняних вчених А. Баранов, С. Вакуленко, І. Гаврилов, Г. Гордієнко, О. Григор, О. Гросов, В. Дрешпак, Б. Дуда, І. Іваницький, В. Іванов, О. Литвиненко, Р. Павленко, М. Павлютенкова, Г.Поцепцов, О. Соснін, С. Чукут). Особливості історичного розвитку інтелектуальних ресурсів

державного управління в Україні

Інформаційно-аналітичне забезпечення державного управління: методологічні засади. Науково-експертна діяльність як інтелектуальна підтримка ухвалення державно-управлінських рішень.

Змістовний модуль 2. Основні методи та технології аналізу суспільно-політичних процесів

Тема 6. Методи збору інформації для аналітичних досліджень.

Класифікація методів збору інформації. Актуальність добору необхідної інформації з різних джерел. Основні різновиди опитування та отримання достовірної інформації. Спостереження і експеримент у суспільній аналітиці. Поняття і завдання фокус-груп. Особливості застосування біографічного методу. Застосування ігрових технологій у аналізі суспільно-політичних процесів.

Етапи процесу аналізу: підбір інформації; виділення даних стосовно індивідумів, соціальних груп і зв'язків між ними; розробка матриці асоціації та попередньої схеми зв'язків; уточнення початкової схеми, внесення необхідних коректив.

Соціологічні методи аналізу суспільних процесів. Опитування та його різновиди (безпосереднє інтерв'ю, телефонне опитування; опитування з використання цифрових технологій). Види вибірок (випадкова, стратифікаційна, кластерна).

Тема 7. Методи аналітики та обробки аналітичних даних.

Методи аналітичної роботи (історичний метод, відсотковий метод, порівняння, узагальнення, метод мережі зв'язків, спостереження, ситуативний метод, інституційний метод, тощо). Необхідність брати участь у наукових та прикладних дослідженнях для удосконалення та підвищення кваліфікації.

Загальнонаукові методи використання логіки в аналітиці (індукція, дедукція, спостереження). Попереднє вивчення проблеми. Пошук серед відомих явищ, ситуацій, феноменів тощо аналогічні тому, що вивчається. Моделювання, емпіричний збір документального та статистичного матеріалу.

Умови ефективного використання методу за аналогією. Сміслові одиниці контент-аналізу та його застосування. Системний метод. Метод екстраполяції. Метод ідеалізації. Метод емпатії (сутісно-змістовна характеристика та особливості використання при аналізі суспільних процесів).

Додаткові групові методи аналітичної роботи. Метод Делфі та історія створення. Особливості методу: анонімність експертів; використання результатів попереднього туру опитувань; статистична характеристика групової відповіді. Мозковий штурм та правила його проведення.

Тема 8. Моделювання суспільно-політичних процесів та прийняття управлінських рішень

Поняття «модель» сутність та зміст. Трендові та імітаційні типи моделей. Класифікація моделей при аналізі суспільних явищ та процесів: статичні та динамічні; макромоделі з великою кількістю параметрів та мікромоделі

Стратегія і тактика суспільного розвитку на національному, регіональному та місцевому рівнях. Особливості процесу прийняття рішень. Різноманітні моделі прийняття рішень: біхевіористська; «обмеженої раціональності» - когнітивний підхід); інкременталістська модель; нормативно-оптимальна модель та модель «змішаного сканування»; «всезагальної раціональності» - раціонального вибору); групової репрезентації; політико-управлінських мереж; організаційно-інституціональна модель.

Вимоги до прийняття правильного рішення: відповідна структура (рамка); креативні альтернативи; релевантна та надійна інформація; чіткі цінності та компроміси; обґрунтована аргументація; зобов'язання до дії. Ієрархія минулих поточних та майбутніх рішень та їх корегування.

Основні принципи моделювання: об'єктивної відповідності моделі оригіналу; екстраполяльності модельної інформації; верифікації. Етапи моделювання: попередня орієнтація та аналіз системи, формування основних припущень; формалізація гіпотез; відбір і

формалізація необхідної інформації; дослідження моделі; побудова альтернативних сценаріїв та експерименти з моделлю; якісний аналіз та інтерпретація результатів моделювання.

Тема 9. Інтелектуальні продукти у сфері суспільно-політичної аналітики.

Аналітичний документ як інструмент для прийняття управлінських рішень. Класифікація продуктів суспільної аналітики. Довідка (інформаційна та аналітична). Особливості підготовки аналітичних продуктів (аналітична записка, реферат, наукова доповідь). 3 основні групи аналітичних документів: інформаційно-оперативні; аналітико-прогнозні; інформаційно-роз'яснювальні та їх характеристика й особливості. Правила написання аналітичної статті. Розробка концепцій і програм у сфері політики, аналітичних документів, рекомендацій та стратегій діяльності для суб'єктів суспільно-політичних процесів: політиків, об'єднаних територіальних громад, неурядових громадських організацій тощо. Презентація результатів суспільного аналізу.

Теми лекційних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття, принципи та методологія суспільно-політичної аналітики.	2
2	Суб'єкти суспільно-політичної аналітики та основні напрями аналітичної діяльності.	2
3	Еволюція змісту та інструментів аналітичної діяльності при дослідженні суспільно-політичних процесів.	4
4	Місце і роль прогнозування у сталому розвитку суспільства.	4
5	Інтелектуально-ресурсне забезпечення аналітичної діяльності.	2
6	Методи збору інформації для аналітичних досліджень.	4
7	Методи аналітики та обробки аналітичних даних.	4
8	Моделювання суспільно-політичних процесів та прийняття державно-управлінських рішень	4
9	Інтелектуальні продукти у сфері суспільно-політичної аналітики.	2
Разом		28

Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Філософські основи проведення аналітичних досліджень.	2
2	Еволюція філософського осмислення аналітичної діяльності	2
3	Генезис та розвиток методів та інструментів аналітики.	2
4	Принципи організації аналітичної діяльності та методи її здійснення	2
5	Зміст та функції прогнозування суспільних процесів.	2
6	Зародження та еволюція прогнозів. Сучасні прогностичні тенденції.	2
7	Інтелектуально-ресурсне забезпечення аналітичної діяльності.	2

8	Алгоритми та технології збору інформації	2
9	Методи аналітики та обробки аналітичних даних.	2
10	Моделювання суспільно-політичних процесів та прийняття державно-управлінських рішень	2
11	Форми і методи презентації інтелектуальної продукції у сфері суспільно-політичної аналітики	2
Разом		22

Самостійна робота

№	Назва теми	Години
1	Поняття, принципи та методологія суспільно-політичної аналітики.	10
2	Суб'єкти суспільно-політичної аналітики та основні напрями аналітичної діяльності.	10
3	Еволюція змісту та інструментів інформаційно-аналітичної діяльності при дослідженні суспільно-політичних процесів.	12
4	Місце і роль прогнозування у сталому розвитку суспільства.	12
5	Інтелектуально-ресурсне забезпечення аналітичної діяльності.	10
6	Методи збору інформації для аналітичних досліджень.	12
7	Методи аналітики та обробки аналітичних даних.	12
8	Моделювання суспільно-політичних процесів та прийняття державно-управлінських рішень	12
9	Інтелектуальні продукти у сфері суспільно-політичної аналітики.	10
Разом		100

8. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання знань ЗВО здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу (шкалу Університету) та шкалу ECTS, відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету “Чернігівська політехніка”» https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-potochne-ta-pidsumkove-oczinuvannya-znan-zdobuvachiv-vo.pdf. Система оцінювання знань з навчальної дисципліни включає поточний та семестровий контроль знань. ЗВО може набрати до 75% (75 балів) підсумкової оцінки за виконання протягом семестру всіх видів робіт і до 25% (25 балів) підсумкової оцінки на екзамені, які сумуються в загальну оцінку за курс. Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із здобувачами вищої освіти під час лекцій, семінарських занять, усного та письмового опитувань здобувачів вищої освіти, оцінювання результатів неформальної освіти та виконання самостійної роботи. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену відповідно до графіку навчального процесу згідно затвердженого розкладу. Для складання існують білети. Білети складаються з
--	--

	трьох питань (1 та 2 теоретичні питання – до 8,5 балів, 3 теоретичне питання – до 8 балів). У 8,5-8 балів оцінюється відповідь на питання, яка є повною, її зміст відповідає сутності поставленого питання, (допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки). 7-6 балів – відповідь правильна, послідовна, логічна, але ЗВО допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу; 5-3 бали ЗВО володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення; 1-2 бали ЗВО виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу; відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань; допускає грубі помилки; 0 балів – ставиться коли відповідь на питання є повністю неправильною. Оцінювання успішності ЗВО під час семестрового контролю вноситься у відомість успішності та навчальну картку здобувача вищої освіти в автоматизованій системі управління – АСУ «ВНЗ».
Вимоги до контрольної роботи	Контрольна робота – це самостійна творча робота із запропонованої викладачем переліку тем для самостійного вибору здобувачами вищої освіти та виконується як позааудиторна робота. Завдяки контрольній роботі перевіряється рівень самостійного мислення здобувача вищої освіти, його вміння обробляти та аналізувати матеріал, робити узагальнюючі висновки, практично застосовувати знання, здобуті в процесі навчання. Контрольна робота не може бути викладом чи переказуванням чужих думок, адже має відображати власну авторську позицію. Власну думку здобувач вищої освіти аргументує шляхом викладу аргументів, підбору прикладів, аналогій, проведення паралелей. Загальна максимальна кількість балів за контрольну роботу – 12. Критерії оцінювання виконаної контрольної роботи: 10-12 балів – матеріал викладений логічно, кількість використаних джерел не менше 5, щоб повно розкрити сутність питання, у тексті роботи є посилання на джерела, висновки аргументовані і обґрунтовані; 7-9 балів – матеріал викладений логічно, використані декілька джерел, щоб розкрити сутність питання, у тексті роботи є посилання на джерела, висновки недостатньо аргументовані і обґрунтовані; 4-6 балів – матеріал викладений недостатньо повно, власні висновки не достатньо аргументовані й обґрунтовані та/або не стосується усіх поставлених завдань, у тексті роботи є деякі посилання на джерела; 0-3 бали – викладений матеріал неповний, індивідуальна робота не є структурованою, у тексті роботи немає посилань на джерела, висновки поверхневі або відсутні. Такий вид роботи кожен студент може виконати один раз протягом семестру.
Семінарські (практичні) заняття	Усне опитування включає в себе опитування за будь-яким питанням, винесеним на семінарське заняття (за вибором викладача), відповідь на питання інших ЗВО, відповідь на питання для повторення (з тем, що було вивчено раніше). Максимальна кількість балів може бути виставлена ЗВО, підготовленим до відповідей на усі питання теми, включаючи питання винесені на самостійне опрацювання. За кожне виконане завдання здобувач вищої освіти отримує певну кількість балів з урахуванням максимальної кількості балів. Здобувач вищої освіти за роботу на семінарських заняттях

	змістовних модулів може отримати до 5/7 балів. Складові частини оцінки: відповідь на питання (виконання індивідуальних завдань) – до 5/7 балів; доповнення – до 4 балів; запитання – до 2 балів. Загальна максимальна кількість балів за семінарські заняття – 63. Оцінюючи відповідь ЗВО, викладач керується такими критеріями, як: 5-7 балів – повне, послідовне та обґрунтоване викладення матеріалу. Відповідь свідчить про глибоке розуміння питання та його зв'язок з іншими темами та питаннями. 4-5/6 балів – ЗВО дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач відповідає не чітко. 3 бали – ЗВО виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача. Викладає матеріал не послідовно. Відповіді на уточнюючі запитання дає не одразу, не впевнено та не чітко. На додаткові питання викладача не відповідає, або відповідає дуже поверхово. 2 бали – ЗВО у відповіді припускається грубих помилок і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; поверхово орієнтується в питанні та темі, яка обговорюється на семінарському занятті. 1 бал – ЗВО намагається відтворити зміст матеріалу, однак взагалі не розуміє його змісту. 0 балів отримує ЗВО, який відмовляється відповідати на запитання.
Умови допуску до підсумкового контролю	До підсумкового семестрового контролю допускаються ЗВО, які виконали всі обов'язкові види робіт та мають підсумкову оцінку від 35 балів і більше. У випадку, якщо ЗВО протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має більше 30% пропусків навчальних занять (без поважних причин) від загального обсягу аудиторних годин відповідної навчальної дисципліни або не набрав мінімально необхідну кількість балів (тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які ЗВО може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно – Е, 60 балів»), (35 балів), то він не допускається до складання екзамену під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість. На ліквідацію академічної заборгованості виноситься весь обсяг теоретичного матеріалу, що передбачений робочою програмою навчальної дисципліни. Академічна заборгованість повинна бути ліквідована до атестації здобувача вищої освіти, а у випадку коли заборгованість виникла з дисципліни, знання, уміння та навички з якої, відповідно до структурно-логічної схеми підготовки фахівця, потрібні для вивчення навчальних дисциплін наступного семестру, то така заборгованість повинна бути ліквідована до початку нового семестру. Академічна заборгованість ліквідується здобувачами вищої освіти протягом наступних семестрів згідно з розкладами ліквідації академічної заборгованості, що затверджуються директором ННІ за поданням відповідних кафедр. Результати ліквідації академічної заборгованості відображаються в ліквідаційній відомості успішності.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів
<i>Змістовий модуль 1. Загальні засади та методологія проведення суспільно-політичних досліджень</i>	0...35

1	Робота на 1-му семінарському (практичному) занятті	0...5
2	Робота на 2-му семінарському (практичному) занятті	0...5
3	Робота на 3-му семінарському (практичному) занятті	0...5
4	Робота на 4-му семінарському (практичному) занятті	0...5
5	Робота на 5-му семінарському (практичному) занятті	0...5
6	Робота на 6-му семінарському (практичному) занятті	0...5
7	Робота на 7-му семінарському (практичному) занятті	0...5
Змістовий модуль 2. Основні методи та технології аналізу суспільно-політичних процесів		0...28
1	Робота на 1-му семінарському (практичному) занятті	0...7
2	Робота на 2-му семінарському (практичному) занятті	0...7
3	Робота на 3-му семінарському (практичному) занятті	0...7
4	Робота на 4-му семінарському (практичному) занятті	0...7
	Контрольна робота	0...12
Усього поточний контроль і виконання контрольної роботи		0...75
Семестровий контроль (екзамен)		0...25
Разом		0...100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

9. Обладнання та програмне забезпечення. Для проведення лекційних та семінарських (практичних) занять можуть використовуватися мультимедійний проектор, ноутбук, система відеоконференцв'язку Microsoft Teams (для дистанційного або змішаного навчання), навчальна платформа Moodle.

10. Політики курсу.

У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовану контрольну роботу або не набрав мінімально необхідну кількість балів (35), він не допускається до складання екзамену під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому

«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»». Повторне складання екзамену з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання екзамену всі набрані протягом семестру бали анулюються, а повторний екзамен складається у вигляді спілкування по питанням.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до «Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка»». Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення семінарських/практичних та лекційних занять – відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), задавання питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та семінарських (практичних) занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 15 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види діяльності поза навчанням, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проєктах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, винаходи, патенти, авторські свідоцтва за напрямками курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні контрольних (КР) (принципи описані у Кодексі академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка»). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення «Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»». Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

11. Рекомендована література.

Основна.

1. Варенко В.М. Основи аналітики : навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 248 с.
2. Вонсович С. Г. Політичний аналіз і прогноз: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 228 с.

3. Геополітична суб'єктність України в контексті глобальних викликів: монографія / Грабовська І., Грабовський С., Додонов Р., Кагамлик С., Марутян Р., Настояща К., Турпак Н., Чупрій Л. Київ: НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка, 2024. 330 с.
4. Енциклопедія політики і права. Наукове видання. За ред. політ. н., проф. В.П. Горбатенка і д.політ. н. П.В. Мироненка. Київ: Видавництво Політія, 2024. 788 с.
5. Марутян Р.Р. Інтелектуально-кадрове лідерство у сфері національної безпеки: порівняльний аналіз американської та російської моделей аналітичних центрів. Інвестиції: практика та досвід. 2022. № 23. С. 88-94.
6. Петренко І. І. Аналіз публічної політики. Навч. посібник. К.: Норма права, 2023. 332 с.
7. Сучасні політичні процеси : навч.-метод. посіб. для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти [Електронне видання] / уклад.: Л. Кормич, І. Милосердна, А. Прохоренко ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2023. 58 с.
8. Bankston III C.L. Rethinking Social Capital. Edward Elgar Publishing, 2022. 192 p.
9. Borgatti S.P., Everett M.G., Johnson J.C., Agneessens F. Analyzing Social Networks. SAGE Publications, 22 February 2024. 360 pp. URL: https://books.google.com.ua/books/about/Analyzing_Social_Networks.html?id=Q7XxEAAQBAJ&redir_esc=y
10. Government Analytics Handbook. Leveraging Data to Strengthen Public Administration. Eds. Daniel Rogger and Christian Schuster. International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank. Washington D.C., 2023. 760 p.
11. Oser J., Feitosa F., Dassonneville R. Who Feels They Can Understand and Have an Impact on Political Processes? Socio-demographic Correlates of Political Efficacy in 46 Countries, 1996–2016. International Journal of Public Opinion Research. 2023. 35, 1–11. URL: <https://doi.org/10.1093/ijpor/edad013>.
12. Psychological patterns of social processes and personality development in modern society : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2023. 328 p.
13. Sun P., Zuo X. Evolution and History of Research Philosophy. Journal of Management Research. January - June 2024. Vol. 24, No. 1. P. 28-61.
14. Suna P., Dohb J., Rajwanic T., Werner T. Luo X.R. The Management of Socio-Political Issues and Environments: Toward a Research Agenda for Corporate Socio-Political Engagement. *Journal of Management Studies* 61:2 March 2024. URL: doi:10.1111/joms.13002.

Допоміжна.

1. Андрусишин В.Й. Політична культура сучасного українського суспільства: культурологічний аналіз. К.КНУКіМ, 2024. 212 с.
2. Гаск Ф. Шлях до рабства. Пер.з англ. Сергій Рачинський. К.: «Наш Формат», 2022. 227 с. URL: <https://uabook.fun/wp-content/uploads/2024/03/%D0%A8%D0%BB%D1%8F%D1%85-%D0%B4%D0%BE-%D1%80%D0%B0%D0%B1%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0-c8274913.pdf>
3. Олещук П. Інформаційні технології лобіювання за сучасної демократії. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія*, 2021. Вип. 1(4), С. 89-96.
4. Онищенко О.О. Політичні технології сучасних виборчих компаній в Україні: тенденції, специфіка та перспективи впровадження. Дис.....доктор філософії, політологія. Одеса, НУ «Одеська юридична академія», 2024. 187 с.
5. Петренко І.І. Методи політичних досліджень. Навчальний посібник. Київ: Либідь, 2023. 128 с.
6. Петренко І.І. Політичне рішення. Навчальний посібник. Київ: Вадекс, 2023. 139 с.
7. Український соціум: соціально-політичний аналіз сучасності та прогноз майбутнього : зб. матеріалів XXIV Всеукр. наук. конф. викладачів, молодих науковців і студентів (м. Харків, 25 листоп. 2022 р.) / М-во освіти і науки України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого ; Харків. асоц. політологів. – Харків : Право, 2022. 214 с.

8. Шевчук О.В. Політична маніпуляція: поняття, концепції, механізми реалізації. Актуальні проблеми політики. 2021. Вип. 68. С. 83–89.
9. Easy Data Analysis Methods and Techniques. Insenberg School of Management. 24 June 2024. URL: <https://iconnect.isenberg.umass.edu/blog/2024/06/06/10-easy-data-analysis-methods-and-techniques/>
10. Factors in Effective Information Gathering. US Department of Health & Human Services. URL: <https://ori.hhs.gov/module-4-methods-information-collection-section-2-1>
11. Helliwell J. F., Huang H., Norton M., Goff L., & Wang S. (2023). World Happiness, Trust and Social Connections in Times of Crisis. URL: <https://worldhappiness.report/ed/2023/world-happiness-trust-and-social-connections-in-times-of-crisis/>
12. McGann, J. G. (2021), "Global Go To Think Tank Index Report", available at: https://repository.upenn.-edu/think_tanks/18/

Інформаційні ресурси.

1. Бібліотека Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.lib.rada.gov.ua>
2. Верховна Рада України (Закони України, Укази Президента, Постанови КМУ). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
3. Державний комітет статистики України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
4. Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України. Електронна бібліотека [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://filosof.com.ua/elektronna_biblioteka
5. Кабінет міністрів України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
7. Національна парламентська бібліотека України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://elib.nplu.org/>
8. Національний інститут стратегічних досліджень при Президенті України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua>
9. Нормативні акти України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nau.kiev.ua>
10. Сайт Президента України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>
11. Центр Разумкова. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://razumkov.org.ua/>
12. Центр соціальний моніторинг. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://smc.org.ua/>
13. Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Софії та Олександра Русових. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.libkor.com.ua/>
14. SOCIS: Центр соціальних та маркетингових досліджень. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://socis.kiev.ua/>
15. Бібліотека Конгресу США (Library of Congress) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.loc.gov/>
16. International Institute for Strategic Studies (IISS) (UK). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.iiss.org/>
17. Pew Research Center. (USA) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.pewresearch.org/>
18. RAND (USA) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.rand.org/>
19. The Brookings Institution (USA). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.brookings.edu/>
20. The Royal Institute of International Affairs (Chatham House) (UK). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.chathamhouse.org/>

21. Public Policy Research Think Tanks: Top Think Tanks by Area of Research. University of Pennsylvania. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://guides.library.upenn.edu/c.php?g=1035991&p=7509990>

